Færdsel - Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og andre overtrædelser af færdselslovens § 54

Kilde: Rigsadvokatmeddelelsen

Emner: bevidsthedspåvirkende stoffer; THC

Dato: 25.11.2020

Offentlig Tilgængelig: Ja

Status: Gældende

Udskrevet: 29.4.2024

Indholdsfortegnelse

Færdsel - Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og andre overtrædelser af færdselslovens § 54	4
1. Overblik og tjekliste	4
2. Politiets efterforskning og sagsbehandling	4
2.1. Klinisk lægeerklæring	4
2.2. Varetægtsfængsling	4
2.3. Beslaglæggelse	5
2.4. Førerens økonomiske forhold	6
3. Forberedelse	6
4. Jura	6
4.1. Anvendelsesområdet for færdselslovens § 54, herunder sondring mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer	6
4.1.1. Nulgrænsen i § 54, stk. 1, nr. 1 og 2	7
4.1.2. Receptoverskridelser efter § 54, stk. 1, nr. 3 og 4	8
4.1.3. Føreevnekriteriet i § 54, stk. 2	9
5. Straf og andre retsfølger	9
5.1 bødeberegning	9
5.2. Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og andre overtrædelser af færdselslovens § 54	10
5.2.1. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen) andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC	10
5.2.2. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen) andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC	11
5.2.3. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) THC	12
5.2.4. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) THC	16
5.2.5. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 (receptoverskridelse) andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC	18
5.2.6. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 (receptoverskridelse) - andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC	19
5.2.7. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelse) THC	19
5.2.6. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelse) - THC	23

5.2.9. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) 24

5.2.10. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) 26

5.2.11. Strafpåstande for overtrædelser af § 54, på lille knallert 27

5.2.12. Frakendelse for overtrædelse af § 54, på lille knallert 28

5.3. Strafpåstande for overtrædelse af straffelovens § 241, § 249 eller § 252, stk. 1, i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54 29

5.3.1. Uagtsomt manddrab i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54 29

5.3.2. Uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54 29

5.3.3. Forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54 30

5.4. Flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse 30

5.4.1. Strafpåstande for flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse 30

5.4.2. Frakendelse ved flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse 32

5.5. Overtrædelse af § 53 og § 54 ved samme kørsel 32

5.6. Gentagelsesvirkning 32

5.7. Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug 34

5.8. Konfiskation efter § 133 a 34

5.9. Strafpåstande ved overtrædelse af § 54, stk. 3-5 34

6. Efter dom 35

7. Love og forarbejder 35

Bilag 36

BILAG 1 36

BILAG 2 38

BILAG 3 39

BILAG 4 40

BILAG 5 41

Færdsel - Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og andre overtrædelser af færdselslovens § 54

Version 25. november 2020

>>Afsnittet er under revision<<

1. Overblik og tjekliste

I forbindelse med efterforskning og sagsbehandling skal anklageren være opmærksom på følgende sagsbehandlingsskridt:

- Sondring mellem kørsel under påvirkning af THC (tetrahydrocannabiol – det aktive stof i cannabis, som findes i blandt andet hash, skunk, marihuana og pot) og kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC, se pkt. 4.1
- Varetægtsfængsling, se pkt. 2.2.
- Beslaglæggelse, se pkt. 2.3.

Før tiltalerejsning skal anklageren være opmærksom på følgende:

- Sondring mellem kørsel under påvirkning af THC og kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC, se pkt. 4.1.
- Frakendelse af førerretten, se pkt. 5.2.
- Gentagelsesvirkning, se pkt. 5.6.
- Personundersøgelse, se pkt. 5.7
- Konfiskation, se pkt. 5.8.

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Klinisk lægeerklæring

Politiet skal under efterforskningen af en sag, hvor en fører mistænkes for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 2, af hensyn til bevisvurderingen i sagen overveje, om der er behov for at indhente en klinisk lægeundersøgelse for at fastslå, hvilken tilstand føreren har været i under kørslen. Fremgangsmåden er beskrevet i Justitsministeriets cirkulære nr. 11112 af 25. februar 1997 om spirituspåvirkethed mv. i straffesager. Der henvises til pkt. 4.1.3. om føreevnekriteriet i § 54, stk. 2.

2.2. Varetægtsfængsling

Strafferammen på fængsel indtil 1 år og 6 måneder i færdselslovens § 117, stk. 2, betyder, at der ved visse overtrædelser af færdselslovens § 54 er hjemmel til varetægtsfængsling, ligesom det er tilfældet i visse sager om spirituskørsel. Det gælder bl.a. overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 2, under særdeles skærpende omstændigheder (dvs. hvis føreren ved en klinisk lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i middel grad eller derover, jf. pkt. 5.2.9.), eller hvor der er tale om gentagelsestilfælde eller flere overtrædelser til samtidig pådømmelse, medmindre der er tale om kørsel under påvirkning af THC, hvor indholdet i blodet under eller efter kørslen ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod, jf. pkt. 5.6.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), pkt. 2.1.

Der henvises endvidere til det, der er anført i forarbejderne til lov nr. 363 af 24. maj 2005 (L 7 af 23. februar 2005, de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.), om varetægtsfængsling i sager om spirituskørsel, der må antages at gælde tilsvarende ved overtrædelser af § 54.

Endelig henvises til forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017, de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2.) for så vidt angår kørsel med THC i blodet.

2.3. Beslaglæggelse

I visse sager om overtrædelse af færdselslovens § 54 kan der være grundlag for at beslaglægge et motordrevet køretøj, jf. færdselslovens § 133 a.

Beslaglæggelse af motordrevne køretøjer, hvortil der kræves kørekort, kan bl.a. være relevant i følgende tilfælde, hvor føreren har ført et køretøj under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer:

- hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i grove og gentagne tilfælde af § 54-kørsel, og beslaglæggelse må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven, herunder også enkeltstående tilfælde, hvor forholdet er udtryk for en særlig hensynsløs tilsidesættelse af færdselssikkerheden, eller hvor der er sket gentagne tilfælde af kørsel med lavt THC-niveau i blodet, jf. § 133 a, stk. 1,
- hvis ejeren af et køretøj har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 1 eller 2 (med undtagelse af hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet), eller § 54, stk. 2, under skærpende omstændigheder, og den pågældende to gange tidligere, inden for de seneste 3 år før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i forhold, der efter § 126, stk. 1, nr. 1-5, 10 eller 11, eller § 129 b, stk. 1, nr. 1, har medført eller medfører ubetinget frakendelse af førerretten, eller som er nævnt i § 133 a, stk. 6, nr. 1, (dvs. § 56, stk. 1, 1. pkt., § 62, stk. 1, eller § 117 a, om kørsel uden kørekort og kørsel i frakendelsestiden), jf. § 133 a, stk. 3,
- hvis ejeren af et køretøj har gjort sig skyldig i et forhold, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2, (overtrådt § 54, stk. 1, eller stk. 2,) og den pågældende tidligere, inden for de seneste 3 år før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i spirituskørsel efter § 53 eller overtrædelse af § 54, stk. 1, eller stk. 2, der har medført betinget frakendelse af førerretten efter § 125, stk. 1, nr. 5 eller 6, eller § 126, stk. 2, eller er indgået ved en afgørelse om ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 6-9, jf. § 133 a, stk. 4,
- hvis ejeren af et køretøj har gjort sig skyldig i et forhold, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2, (overtrådt § 54, stk. 1, eller stk. 2), og den pågældende tidligere, inden for de seneste 5 år før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i forhold som har medført ubetinget frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 1 eller nr. 2, eller flere forhold, der hver for sig er omfattet af § 125, stk. 1, nr. 5 eller 6, som til samtidig pådømmelse har medført ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 6, jf. § 133 a, stk. 5.

Der er ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 indført regler, som har betydning for mulighederne for beslaglæggelse og konfiskation. Efter lovændringen sondres mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer omfattet af § 54. Derudover medfører lovændringen, at tidligere sager, der er endelig afgjort inden 15. december 2017, og som alene omfatter kørsel med THC i blodet, ikke har gentagelsesvirkning.

Det er som udgangspunkt ikke længere muligt at beslaglægge et køretøj på stedet, alene fordi en fører ved test med narkometer giver udslag for at have THC i kroppen, da udslaget alene indikerer, at der er THC i blodet over 0,001 mg THC pr kg blod, hvilket ikke i sig selv giver grundlag for en ubetinget frakendelse.

Der henvises til pkt. 4.1. om anvendelsesområdet for § 54 – herunder sondringen mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer – samt pkt. 5.6. om gentagelsesvirkning.

Der kan ligeledes under visse betingelser i medfør af færdselslovens § 133 a, stk. 7, 8 og 10, ske beslaglæggelse af en lille knallert ved overtrædelse af § 54.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Konfiskation (færdselslovens § 133 a).

2.4. Førerens økonomiske forhold

Visse overtrædelser af § 54 medfører bøde, der beregnes på grundlag af oplysninger om førerens årsindkomst for det år, hvor forseelsen er begået. I sager, hvor der skal udmåles sådanne bøder, skal politiet indhente den sigtedes årsopgørelse (R75) med henblik på at beregne den sigtedes nettomånedsløn. For nærmere oplysninger om beregningsmetoden i øvrigt henvises til pkt. 5.1. nedenfor.

3. Forberedelse

4. Jura

4.1. Anvendelsesområdet for færdselslovens § 54, herunder sondring mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der med virkning fra den 15. december 2017 indført regler, der sondrer mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer omfattet af § 54. Bestemmelsen i § 54, stk. 1, blev samtidigt inddelt i fire numre efter, hvilket bevidsthedspåvirkende stof der er tale om, og efter om der er tale om en overtrædelse af nulgrænsen eller reglerne for receptkørsel. Der henvises til pkt. 4.1.1. om nulgrænsen og pkt. 4.1.2. om receptoverskridelser.

Efter ikrafttrædelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 den 15 december 2017 skal sager om kørsel under påvirkning af THC og kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer således behandles efter to forskellige regelsæt, der begge adskiller sig fra reglerne om spirituskørsel.

Der gælder derfor med virkning fra den 15. december 2017 tre parallelle regelsæt for behandling af sager om henholdsvis

- spirituskørsel,
- hashkørsel, og
- kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer.

Reglerne har kun delvis indbyrdes gentagelsesvirkning, hvilket beskrives nærmere nedenfor under pkt. 5.6. om gentagelsesvirkning.

Lovændringen indebærer ikke en ændring i forhold til, hvordan målingen af det bevidsthedspåvirkende stof i blodet foretages, men måleresultatet skal efter lovændringen fremgå eksplicit i den retskemiske erklæring, sådan at politiet, anklagemyndigheden og domstolene på baggrund af det konkret målte THC-niveau kan vurdere, hvilke sanktioner og eventuelle andre retsfølger (f.eks. konfiskation) den pågældende kørsel medfører. Se nærmere nedenfor i pkt. 4.1.1., om nulgrænsen i § 54.

Efter lovændringen er sanktionerne for kørsel under påvirkning af THC opbygget efter en trappestigemodel, hvor sanktionen stiger i takt med det målte THC-niveau. Der fastsættes med lovændringen følgende tre kvantitative grænseværdier for hashkørsel:

- **lavt niveau THC** svarende til mellem 0,001 - 0,003 mg THC pr. kg blod,
- **mellem niveau THC** svarende til over 0,003, men ikke over 0,009 mg THC pr. kg blod, og
- **højt niveau THC** svarende til over 0,009 mg THC pr. kg blod.

Lovændringen medfører ikke ændringer i reglerne om kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC.

Lovændringen medfører heller ikke ændring i udmåling af straf i de tilfælde, hvor der **under samme kørsel bliver fundet flere forskellige euforiserende stoffer** i den sigtedes blod. Hvis der eksempelvis bliver konstateret både kokain og THC med lavt niveau i blodet, skal der på samme måde som hidtil alene udmåles én straf (straffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1) for forholdet.

Lovændringen medfører heller ikke ændringer i reglerne om kørsel i frakendelsestiden efter § 117 a og § 117 c. Hvis en fører før 15. december 2017 er blevet endelig frakendt førerretten ubetinget og herefter har kørt i frakendelsestiden, vil det fortsat skulle bedømmes som en kørsel i frakendelsestiden, selvom den pågældende kørsel med hash (THC) i blodet eventuelt ikke ville have medført en ubetinget frakendelse af førerretten, hvis den var blevet bedømt efter den 15. december 2017, hvor lov nr. 695 af 8. juni 2017 trådte i kraft, se forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 under bemærkningerne til § 2 (L 142 af 22. februar 2017).

Nærmere om THC

THC findes i "naturlig form" i dyrket cannabis (hvilket bl.a. hash, skunk, marihuana og pot er forarbejdninger af), men THC fremstilles også farmaceutisk bl.a. indenfor lægemiddelindustrien. F.eks. indeholder lægemidlet Marinol-kapsler, der i Danmark kan udleveres efter recept og udleveringstilladelse fra Lægemiddelstyrelsen, farmaceutisk fremstillet THC.

Det er ikke muligt i blodet at differentiere mellem farmaceutisk fremstillet THC og naturligt THC fra rusmidler, der er forarbejdet af dyrket cannabis. Den euforiserende virkning er også den samme, da der i begge tilfælde er tale om THC. Reglerne om hashkørsel omfatter THC som aktivt euforiserende stof, uanset om det er farmaceutisk fremstillet eller forekommer i dyrket cannabis.

Kemiske grupper af syntetiske cannabinoider, der kan have samme virkning som THC, men som ikke er THC, er ikke omfattet af reglerne i § 54, stk. 1, nr. 2 og 4. Kørsel med syntetiske cannabinoider i blodet vil derimod være omfattet af reglerne i § 54, stk. 1, nr. 1 og 3, om kørsel med andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC i blodet.

4.1.1. Nulgrænsen i § 54, stk. 1, nr. 1 og 2

Der skal som udgangspunkt rejses tiltale for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 1 og/eller 2, når en fører af et motordrevet køretøj kører med et eller flere af de bevidsthedspåvirkende stoffer, der er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, i blodet.

Færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 1 og 2, angiver en nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Nulgrænsen indebærer, at al kørsel med et eller flere af de omfattede stoffer i blodet er forbudt uden hensyn til, om det kan godtgøres, at stoffet i det konkrete tilfælde har påvirket den pågældendes evne til at føre køretøjet. Der knyttes således ikke noget føreevnekriterium til bestemmelsen. Nulgrænsen blev indført ved lov nr. 524 af 6. juni 2007.

I medfør af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer, som ændret ved bekendtgørelse nr. 901 af 12. august 2011, er de euforiserende midler, som er omfattet af nulgrænsen i § 54, stk. 1, nr. 1 og 2, anført på liste A, B, D og E i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer.

Konstatering af, om en blodprøve indeholder et euforiserende middel, der er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, skal ske ved måling af, om blodprøven indeholder stoffets aktive komponent, som er angivet i bilaget til bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer, jf. bekendtgørelsens § 2. I bilaget er endvidere fastsat bagatelgrænser for de aktive komponenter, hvilket betyder, at der foreligger en overtrædelse af nulgrænsen i § 54, stk. 1, nr. 1 eller 2, hvis blodprøven viser et indhold af den aktive komponent, som overstiger den angivne bagatelgrænse. Der straffes således først for overtrædelse af § 54, når bagatelgrænsen for de aktive stoffer er overskredet. Formålet med bagatelgrænserne er at sikre, at der ikke sker domfældelse for overtrædelse af nulgrænsen i tilfælde, hvor der er tale om en minimal tilfældighedskoncentration af det pågældende stof i blodet, jf. forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007(L 180 af 14. marts 2007, de specielle bemærkninger til nr. 3)

Med ikrafttrædelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 fremgår det nu direkte af loven, at kørsel med et indhold, der overstiger 0,001 mg THC pr kg i blodet, er strafbart, jf. § 54, stk. 1, nr. 2. Samtidig fremgår af det § 117, i hvilket interval kørsel med THC i blodet medfører bødestraf, og i hvilket interval straffen kan stige til fængsel. Der henvises til pkt. 5.2.2. om strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) – THC.

De retskemiske institutter har indtil ikrafttrædelsen af ovennævnte lovændring taget højde for analyseusikkerhed ved de målinger, der foretages af THC-indhold i blodet, ved at lægge 50% til den fastsatte bagatelgrænse, der fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer. I forbindelse med indførslen af intervalgrænser for THC har de retskemiske institutter ændret i den måde, hvorpå der tages højde for analyseusikkerheder. Tidligere lagde institutterne 50% til bagatelgrænsen, mens der efter den nye metode trækkes 33% fra den målte værdi. På denne måde kan de THC-værdier, der specifikt er angivet i § 54 og i bilag 1 til bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer, sammenlignes direkte med den THC-værdi, der oplyses i erklæringen fra retskemisk institut. Se nærmere i de retskemiske institutters vejledning for fradrag af analyseusikkerhed.

Bilag 1 til bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer, indeholder ikke en udtømmende liste over de euforiserende midler, som er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Hvis blodprøven indeholder et middel, som ikke er anført i bilaget, skal det ved undersøgelse af blodprøven fastslås, om blodprøven alene indeholder en ubetydelig restmængde, idet der i så fald ikke foreligger en overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 eller 2, jf. § 3 i bekendtgørelsen.

Der kan fra retspraksis henvises til U 2012.170 H, hvor der var rejst tiltale for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, ved at have ført bil med bevidsthedspåvirkende stoffer (khat) i blodet. Tiltalte, der blev dømt i byretten, påstod sig frifundet i landsretten under henvisning til, at Justitsministeriet ikke som anført i forarbejderne til færdselslovens § 54, stk. 1, havde fastsat en bagatelgrænse i bekendtgørelsen om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer for det stof (cathinon), som var fundet i hans blod. Landsretten frifandt på denne baggrund tiltalte. Højesteret fandt imidlertid, at det efter ordlyden af færdselslovens § 54, stk. 1, ikke er en betingelse for straf, at justitsministeren på gerningstidspunktet har fastsat en bagatelgrænse for den mængde af det bevidsthedspåvirkende stof, der må være i blodet. Forarbejderne skal således efter Højesterets opfattelse ikke forstås sådan, at der i bekendtgørelsen skal være fastsat en præcis bagatelgrænse for det bevidsthedspåvirkende stof, før der kan straffes for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1.

Højesteret udtalte i den forbindelse bl.a., at forarbejderne må forstås sådan, at der i tilfælde, hvor der endnu ikke er fastsat en præcis bagatelgrænse i bekendtgørelsen, på anden måde skal tages højde for de bevissikkerhedsmæssige hensyn, som en bagatelgrænse skal varetage. Tiltalte blev herefter fundet skyldig i tiltalen.

4.1.2. Receptoverskridelser efter § 54, stk. 1, nr. 3 og 4

Bestemmelserne i § 54, stk. 1, nr. 1 og 2, finder ikke anvendelse for stoffer, som den pågældende har indtaget i henhold til og i overensstemmelse med en lovlig recept. Hvis den pågældende derimod indtager en større dosis end foreskrevet, vil forholdet være omfattet af § 54, stk. 1, nr. 3 og/eller 4.

Baggrunden for undtagelserne i § 54, stk. 1, nr. 3 og 4, er, at der findes personer, som på grund af sygdom eller af andre helbredsmæssige årsager indtager lægeordineret medicin, hvori der indgår stoffer, som er omfattet af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer. Sådanne personer indtager oftest det eller de pågældende euforiserende stoffer under kontrollerede forhold, idet indtagelse sker i henhold til lægelig ordination i forholdsvis små regulerede doser. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 184 af 8. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010).

Undtagelserne i § 54, stk. 1, nr. 3 og 4, indebærer som nævnt, at personer, der har indtaget stof, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, ikke er omfattet af § 54, stk. 1, hvis stoffet er indtaget efter lægelig ordination. Den pågældende vil imidlertid kunne straffes for overtrædelse af føreevnekriteriet i § 54, stk. 2, hvis han eller hun på grund af indtagelsen af det pågældende stof befinder sig i en sådan tilstand, at den pågældende er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de specielle bemærkninger til § 54).

4.1.3. Føreevnekriteriet i § 54, stk. 2

Før 2007 omfattede færdselslovens § 54, stk. 1, tilfælde af kørsel eller forsøg herpå, hvor føreren på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde – det såkaldte føreevnekriterium, som blev videreført ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 i færdselslovens § 54, stk. 2.

Det afgørende i forhold til bestemmelsen er den potentielle fare, som kørsel i den pågældende tilstand medfører for færdselssikkerheden. Det er således efter bestemmelsens ordlyd ikke en betingelse for strafansvar, at tilstanden har resulteret i kørselsfejl, men kørslens forløb vil dog i praksis ofte være grunden til, at en overtrædelse af § 54, stk. 2, konstateres.

Om forholdet mellem § 54, stk. 1 og stk. 2, er det i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007) forudsat, at overtrædelse af føreevnekriteriet i § 54, stk. 2, absorberer overtrædelse af nulgrænsen i § 54, stk. 1. Kørsel under påvirkning af et bevidsthedspåvirkende stof, der både udgør en overtrædelse af § 54, stk. 1, og § 54, stk. 2, vil således alene blive straffet efter den sidstnævnte bestemmelse.

Den strafskærpelse for overtrædelse af nulgrænsen i § 54, stk. 1, der blev indført ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, indebar imidlertid, at sanktionen for overtrædelse af § 54, stk. 1, herefter som udgangspunkt kom til at svare til sanktionen for overtrædelse af føreevnekriteriet i § 54, stk. 2, under skærpende omstændigheder. Ifølge forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.), forventedes det derfor, at det praktiske anvendelsesområde for overtrædelse af § 54, stk. 2, som følge af indtagelse af euforiserende stoffer mv., fremover ville blive begrænset til tilfælde, hvor stofindtagelsen medfører en overtrædelse af føreevnekriteriet under særdeles skærpende omstændigheder.

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er sanktionerne for kørsel under påvirkning af THC efter § 54, stk. 1, nr. 2 og 4 (nulgrænse og receptkørsel), imidlertid lempet. Det må derfor efter Rigsadvokatens opfattelse forventes, at overtrædelse af § 54, stk. 2, hvor en fører er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde i forbindelse med kørsel under påvirkning af enten lægeordineret THC eller kørsel med et THC-indhold i blodet under 0,003 mg THC pr. kg blod igen straffes hårdere, end overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 og 4. Det praktiske anvendelsesområde for § 54, stk. 2, efter lovændringen vil derfor efter Rigsadvokatens opfattelse blive større i sådanne sager.

Færdselslovens § 54, stk. 2, vil desuden fortsat finde anvendelse i sager, hvor føreren på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

Det bemærkes, at det under efterforskningen af en sag, hvor en fører mistænkes for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 2, der skal det af hensyn til bevisvurderingen i sagen overvejes, om der er behov for at indhente en klinisk lægeundersøgelse for at fastslå, hvilken tilstand føreren har været i under kørslen. Fremgangsmåden er beskrevet i Justitsministeriets cirkulære nr. 11112 af 25. februar 1997 om spirituspåvirkethed mv. i straffesager.

5. Straf og andre retsfølger

5.1 bødeberegning

Det fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (§ 53), at bøden for spirituskørsel udmåles under hensyntagen til førerens indtægtsforhold på gerningstidspunktet og alkoholkoncentrationen i blodet eller i udåndingsluften under eller efter kørslen. Ved beregning af bødens størrelse i sager om spirituskørsel tages udgangspunkt i en måneds nettoløn, der fastsættes på baggrund af oplysningerne i årsopgørelsen/R75 for det år, hvor forseelsen er begået.

Bøden beregnes på følgende måde:

$$\frac{\text{Årlig bruttoindtægt} \times 1.000 \text{ kr.} \times \text{promillens størrelse}}{25.000 \text{ kr.}}$$

Ovenstående metode for bødeberegning i sager om spirituskørsel beskrives bl.a. i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.5. og 3.3.) og TfK2014.139/2 V.

Med udgangspunkt i den metode, der benyttes til at beregne en måneds nettoløn i sager om spirituskørsel, er det Rigsadvokatens opfattelse, at en måneds nettoløn i sager om kørsel omfattet af § 54 beregnes på følgende måde:

$$\frac{\text{Årlig bruttoindtægt}}{25} = \text{en måneds nettoløn}$$

En halv måneds nettoløn i sager om kørsel omfattet af § 54 kan efterfølgende beregnes på følgende måde:

$$\frac{\text{En måneds nettoløn}}{2} = \text{en halv måneds nettoløn}$$

Spørgsmålet om minimumsbøde for overtrædelse af færdselslovens § 54 er ikke nærmere omtalt i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017. Det er imidlertid Rigsadvokatens opfattelse, at der i disse sager – på samme måde og af samme størrelse som i sager om overtrædelse af § 53 – må være en minimumsbøde. Minimumsbøden for overtrædelse af § 54 for personer, der er uden indtægt, er således 1.500 kr., mens minimumsbøden for en ægtefælle uden væsentlig egen indtægt er 3.000 kr. Disse minimumsbøder gradueres ikke i forhold koncentrationen af det enkelte narkotiske stof i blodet. Der henvises til forarbejderne til lov nr. lovændringen i 2005 (L 7 af 23. februar 2005, de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.) og til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017, de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2.)

Der skal ikke ske nedsættelse af bøder for narkokørsel for unge under 18 år og personer med særlig lav indtægt, jf. Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager.

5.2. Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og andre overtrædelser af færdselslovens § 54

5.2.1. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen) – andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 1, med motorkøretøj, stor knallert, traktor eller motorredskab fremgår af færdselslovens § 117, stk. 1 og 2.

Der gælder følgende strafpositioner for kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC:

	Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1,	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (en måneds nettoløn)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *

	Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1,	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

* Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54, kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn. Der henvises til pkt. 5.7. nedenfor om betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Der kan endvidere henvises til forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.).

Som det fremgår af skemaet, er straffen for kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC i førstegangstilfælde som udgangspunkt en hel måneds nettoløn. Straffen blev ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 forhøjet fra en halv til en hel månedsløn (svarende til straffen for et førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille på 1,00).

Om beregning af bøder på en måneds nettoløn henvises til pkt. 5.1. og om bødeberegningen generelt henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I andengangstilfælde idømmes – afhængig af straffen i førstegangstilfældet – enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn, jf. pkt. 5.7. Det er i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.1.), forudsat, at der ligesom ved spirituskørsel kun kan idømmes én betinget dom inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

Der er hverken i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007) eller i forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010) udtrykkeligt taget stilling til spørgsmålet om strafudmåling i sager om overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, eller hvor kørslen er sket i frakendelsestiden eller i brugsstjålet køretøj.

Det må imidlertid efter Rigsadvokatens opfattelse antages, at straffen også i disse tilfælde skal udmåles efter de retningslinjer, som gælder for strafpositioner for spirituskørsel i intervallet 0,51-2,00 promille, jf. også skemaet ovenfor. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), afsnit 5.2.1, 5.3.1 og 5.4.

Om gentagelsesvirkning efter ikrafttrædelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 henvises til pkt. 5.6. om gentagelsesvirkning nedenfor.

5.2.2. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen) – andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC

Der gælder følgende retningslinjer for frakendelse som følge af overtrædelse af nulgrænsen ved kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC:

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen) – andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC	**Frakendelse (svarende til spirituskørsel med en promille på 1,21)**
1. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.2. og 5.3. 2007) sammenholdt med forarbejderne til lov nr. 184 af 8. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.1. og 5.2.1.).

Den ubetingede frakendelse skal ifølge færdselslovens § 128, stk. 2, ske for et tidsrum af mindst 3 år.

Bestemmelsen i færdselslovens § 128, stk. 2, er bl.a. ændret ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, hvorefter bestemmelsen omfatter alle spirituskørsler og overtrædelser af § 54, stk. 1 eller 2, som udløser en ubetinget frakendelse.

Bestemmelsen er senest ændret ved lov nr. 1563 af 18. december 2018, sådan at det nu direkte fremgår, at § 128, stk. 2, ikke finder anvendelse, hvor en ubetinget frakendelse idømmes i medfør af § 126, stk. 6, som følge af flere overtrædelser af § 125, stk. 2 og stk. 3 (klipforseelser).

Det vil eksempelvis være situationen i de tilfælde, hvor den ubetingede frakendelse sker enten på baggrund af seks klip eller på baggrund af en kombination af en betinget frakendelse og klip. Se nærmere pkt. 5.2.4. om frakendelse i sager om overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2, i forhold til hashkørsler med lavt THC-niveau i blodet.

Bestemmelsen i § 128, stk. 2, finder fortsat anvendelse, hvor den ubetingede frakendelse er en følge af samtidig pådømmelse af flere spirituskørsler og/eller overtrædelser af § 54, stk. 1 eller 2, som i sig selv alene ville medføre en betinget frakendelse, herunder flere forhold begået under samme kørselsforløb. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.) og forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017).

Det samme er tilfældet, hvor føreren har gjort sig skyldig i spirituskørsel eller overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, som i sig selv alene ville medføre en betinget frakendelse, men hvor den pågældende tidligere har fået en betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten eller et kørselsforbud for et lignende forhold og derfor nu skal frakendes førerretten ubetinget, jf. § 126, stk. 1, nr. 7-9. Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

5.2.3. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) – THC

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der med virkning fra den 15. december 2017 dels indført en sondring mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer omfattet af § 54, dels indført en sondring mellem tre niveauer THC i blodet.

Endvidere følger det af lovændringen, at sager om kørsel med THC i blodet, der er endeligt afgjort før 15. december 2017, ikke tillægges gentagelsesvirkning ved pådømmelsen af sager, der afgøres efter den 15. december 2017, hverken i sager om spirituskørsel efter § 53 eller i sager om kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet efter § 54. Det gælder uanset niveauet af THC i blodet i de endeligt afgjorte sager. Det følger også af lovændringen, at sager om THC i blodet, hvor THC-niveauet i blodet ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod, der afgøres efter lovens ikrafttræden 15. december 2017, ikke har gentagelsesvirkning i forhold til overtrædelser af § 53 og/eller § 54. Det betyder, at sager om hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet, der afgøres efter den 15. december 2017, ikke tillægges gentagelsesvirkning ved bedømmelsen af overtrædelser af § 53 eller § 54, men sager med hashkørsel med mellem eller højt THC-niveau, der afgøres efter den 15. december 2017, skal tillægges gentagelsesvirkning ved bedømmelsen af nye overtrædelser af færdselslovens § 53 eller 54. Se nærmere pkt. 5.5 nedenfor om gentagelsesvirkning.

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 2, om THC-kørsel med motorkøretøj, stor knallert, traktor eller motorredskab fremgår af færdselslovens § 117, stk. 1, og til dels stk. 2.

Der gælder efter forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 følgende strafpositioner for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2, ved kørsel under påvirkning af THC:

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	10 dages fængsel *	10 dages fængsel *
3. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	20 dages fængsel	20 dages fængsel
4. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	30 dages fængsel	30 dages fængsel
5. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	40 dages fængsel	40 dages fængsel

6. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	50 dages fængsel	50 dages fængsel

* Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54, herunder for hashkørsel, kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug og en tillægsbøde på en måneds nettoløn. Der henvises til pkt. 5.7. nedenfor om betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Om bødeberegning henvises til pkt. 5.1. og om bødeberegningen generelt henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

Derudover gælder efter forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 følgende strafpositioner for kørsel med **lavt THC-niveau** i blodet:

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **(svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5)**	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
3. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
4. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
5. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
6. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)

Som det fremgår af skemaet, er straffen for kørsel med lavt THC-niveau i blodet altid en bøde på en halv måneds nettoløn, når der ikke foreligger skærpende omstændigheder, og når kørslen ikke er sket i frakendelsestiden. Hvis der derimod foreligger skærpende omstændigheder, eller kørslen er foregået i frakendelsestiden, udmåles en bøde på en måneds nettoløn. Straffen stiger ikke i gentagelsestilfælde, og det er ikke muligt at udmåle en fængselsstraf efter § 117, stk. 2, for kørsel med lavt THC-niveau i blodet.

Der er ikke i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 taget stilling til strafpositionen i tilfælde, hvor der er flere forhold om hashkørsel med lavt THC-niveau til samtidig pådømmelse. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der i sådanne tilfælde kan udmåles en bøde, der overstiger 2 måneders nettoløn, henset til at der ikke er hjemmel til at idømme en fængselsstraf.

Særligt i forhold til kørsel i frakendelsestiden med lavt THC-niveau i blodet bemærkes, at det alene er hashkørslen (med lavt THC-niveau), der ikke kan medføre fængselsstraf. Det er nævnt i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017, at der i denne type sager skal udmåles en selvstændig straf for kørsel i frakendelsestiden, som vil kunne stige til fængsel i medfør af § 117 a, stk. 2. Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Kørsel i frakendelsestiden (færdselslovens § 117 a-c) pkt. 5.1. om strafpåstande ved kørsel i frakendelsestiden, samt forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017 de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2.).

Bødestørrelsen i sager om hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet fraviger det sædvanlige udgangspunkt i "klip-sager", hvor der (bortset fra hastighedsovertrædelser) almindeligvis udmåles en bøde på 2000 kr. Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, pkt. 5.1.1. om Minimumsbøder.

Der gælder efter forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017) følgende strafpositioner for hashkørsel med **mellem og højt THC-niveau** i blodet:

	Hashkørsel med et mellem og højt THC-niveau	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

*Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54, herunder for hashkørsel, kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn. Der henvises til pkt. 5.7. nedenfor om betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Der er i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 udtrykkeligt taget stilling til spørgsmålet om strafudmåling i førstegangstilfælde i sager om overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2, hvor kørslen er foretaget med **mellem THC-niveau**, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod, og med **højt THC-niveau**, som overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, eller hvor kørslen er sket i frakendelsestiden, jf. skemaet ovenfor. Det fremgår videre af forarbejderne, at straffen kan stige til fængsel, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, herunder hvis kørslen er sket i brugsstjålet køretøj, eller hvis føreren under kørslen har tilsidesat væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Det må på den baggrund efter Rigsadvokatens opfattelse antages, at der foruden bøden på en måneds nettoløn tillige skal udmåles yderligere straf for eventuelle kørselsfejl og kørsel i brugsstålet køretøj, svarende til de retningslinjer for straf, som gælder for spirituskørsel i intervallet 0,51-2,00 promille. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen,

afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), afsnit 5.2, 5.2.1, 5.3.1 og 5.4. Der kan endvidere henvises til forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017 de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2.).

5.2.4. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) – THC

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der med virkning fra den 15. december 2017 indført en sondring mellem tre niveauer THC i blodet, som også er afgørende for spørgsmålet om frakendelse af førerretten ved hashkørsel.

Det følger af forarbejderne til lovændringen (L 142 af 22. februar 2017), at der gælder følgende for frakendelse som følge af kørsel med THC i blodet:

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Klip i kørekortet	Betinget frakendelse	3 år ubetinget frakendelse
2. gang	Klip i kørekortet*	3 år ubetinget frakendelse	5 år ubetinget frakendelse
3. gang	Klip i kørekortet og hermed betinget frakendelse**	5 år ubetinget frakendelse	10 år ubetinget frakendelse
4. gang eller senere tilfælde	Klip i kørekortet	10 år ubetinget frakendelse	10 år ubetinget frakendelse

*Hvis forseelsen bliver begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret, indtræder et kørselsforbud allerede ved klip nr. 2, jf. § 127.

** Forudsat at ingen af de tidligere klip er forældet.

For så vidt angår beregning af frakendelsestiden i sager med henholdsvis flere overtrædelser af § 54 og flere overtrædelser af § 53 og § 54 til samtidig pådømmelse, henvises til pkt. 5.4.2. og 5.5. nedenfor.

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

Det følger af § 125, stk. 2, nr. 6, at kørsel med **lavt THC-niveau** i blodet skal udløse et **klip** i kørekortet. Klippet indgår i klippekortsordningen på samme vilkår og betingelser i relation til frakendelse, som efter færdselslovens § 125, stk. 2, gælder for klip som følge af andre overtrædelser af færdselsloven. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Klippekortordningen (færdselslovens § 125, stk. 2 og 3).

Det indebærer blandt andet, at der som følge af hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet kun kan ske frakendelse af førerretten, hvis det klip i kørekortet, som den pågældende hashkørsel udløser, ikke er den eneste klip- eller frakendelsesrelevante færdselsforseelse, som føreren er blevet dømt eller nu dømmes for. Det betyder, at en fører, der inden for en periode af 3 år har gjort sig skyldig i tre klipforseelser, hvoraf et eller flere klip skyldes kørsel med lavt THC-niveau i blodet, skal frakendes førerretten betinget med en prøvetid på 3 år, jf. § 125, stk. 2 og stk. 4. Hvis føreren har begået to klipforseelser inden for de første 3 år efter førstegangserhvervelse af førerretten, skal føreren idømmes et kørselsforbud efter § 127, der træder i stedet for den betingede førerretsfrakendelse, jf. § 125, stk. 3.

I tilfælde, hvor føreren f.eks. har tre kliprelevante færdselsforseelser, hvoraf én eller flere vedrører hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet, til samtidig pådømmelse med f.eks. en spirituskørsel og/eller en anden narkokørsel, der isoleret set medfører en ubetinget frakendelse, forudsættes frakendelsen at følge hidtidig praksis for andre klipsager – uanset om klippene relaterer sig til hashkørsel med lavt niveau THC i blodet eller andre klipforseelser. Det betyder, at frakendelsestiden for det forhold, der isoleret set udløser en ubetinget frakendelse, skal fastsættes til mindst 3 år efter § 128, stk. 2, mens de tre klipforseelser isoleret set vil medfører en betinget frakendelse, der forlænger frakendelsestiden af den ubetingede frakendelse med 6 måneder.

Det følger også, at førerretten vil skulle frakendes ubetinget efter § 126, stk. 1, nr. 7, hvis føreren f.eks. tidligere er frakendt førerretten betinget på grund af tre klipforseelser, og føreren aktuelt har begået tre nye klipforseelser (hvoraf ét, flere eller alle de seks klipforseelser kan relatere sig til hashkørsel med lavt THC-niveau). Her vil frakendelsestiden skulle fastsættes efter hovedreglen i § 128, stk. 1, og dermed i almindelighed blive fastsat til 6 måneder. I en sådan situation fastsættes frakendelsestiden ikke efter § 128, stk. 2, selvom der i afgørelsen om frakendelse indgår klip, der relaterer sig til overtrædelse af § 54. Tilsvarende gælder, hvis føreren har 6 klipforseelser til samtidig pådømmelse, og én, flere eller alle forseelser vedrører hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet.

Derudover skal førerretten frakendes ubetinget efter § 126, stk. 1, nr. 8, hvis f.eks. føreren tidligere er pålagt kørselsforbud, og føreren inden tre år efter, at kørselsforbuddet blev pålagt, har foretaget en ny hashkørsel med mellem eller højt niveau-THC i blodet, eller tre nye klip forseelser.

Endvidere vil førerretten skulle frakendes ubetinget ved en ny hashkørsel med mellem THC-niveau i blodet, eller ved tre nye klipforseelser, hvis føreren tidligere er idømt en ubetinget frakendelse og forholdene er begået inden for fem år efter udløbet af frakendelsestiden for den ubetingede frakendelse, jf. § 126, stk. 1, nr. 9.

Frakendelsestidens skal i alle disse tilfælde, hvor der indgår klip, der relaterer sig til hashkørsler med lavt THC-niveau i blodet, følge hidtidig praksis i klipsager, hvor frakendelsestiden almindeligvis fastsættes til 6 måneder efter § 128, stk. 1. Hvis der indgår en spirituskørsel eller en overtrædelse af § 54, stk. 1 eller 2, der medfører en ubetinget frakendelse, vil et sådant forhold imidlertid betyde, at frakendelsestiden skal fastsættes til mindst 3 år efter § 128, stk. 2, jf. også ovenfor.

Kørsel med **mellem THC niveau** i blodet medfører efter § 125, stk. 1, nr. 6, **betinget frakendelse** af førerretten i førstegangstilfælde. Den betingede førerretsfrakendelse sker i medfør af § 125, stk. 4, med en prøvetid på 3 år fra endelig dom.

Hvis hashkørslen med mellem THC-niveau i blodet er foretaget inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerretten, erstattes den betingede førerretsfrakendelse af et kørselsforbud efter § 127.

5.2.5. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 (receptoverskridelse) – andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 3 (receptoverskridelser), fremgår af færdselslovens § 117, stk. 1 og 2.

Der gælder følgende strafpositioner for receptoverskridelse med andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC:

	Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (½ måneds nettoløn)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

* Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54, herunder for hashkørsel, kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde. Der henvises til pkt. 5.6. nedenfor om betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.2.). Der er for så vidt angår de såkaldte receptoverskridelser ikke tilsigtet ændringer i strafudmålingen ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1. i L 101 af 15. december 2010, eller ved lov nr. 695 af 8. juni 2017.

Bøden udmåles i førstegangstilfælde således til en halv måneds nettoløn svarende til straffen for et førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille på 0,51, ligesom straffen i gentagelsestilfælde som udgangspunkt udmåles efter samme retningslinjer, som gælder for strafudmåling for spirituskørsel med en promille på mellem 0,51 og 2,00.

Om bødeberegning af en halv måneds nettoløn henvises til pkt. 5.1. ovenfor og om bødeberegning generelt henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I andengangstilfælde idømmes – afhængig af straffen i førstegangstilfældet – enten en ubetinget frihedsstraf eller en betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn, jf. afsnit 5.6. Det er i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.1.) forudsat, at der ligesom ved spirituskørsel kun kan idømmes én betinget dom inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

Der er hverken i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007), lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010) eller lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017) udtrykkeligt taget stilling til spørgsmålet om strafudmåling i sager om overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, eller hvor kørslen er sket i frakendelsestiden eller i brugsstjålet køretøj.

Det må imidlertid efter Rigsadvokatens opfattelse antages, at straffen også i disse tilfælde skal udmåles efter de retningslinjer, som gælder for spirituskørsel i intervallet 0,51-2,00 promille, jf. også skemaet ovenfor, dog således at bøden for receptkørsel under skærpende omstændigheder, hvor kørslen er sket i frakendelsestiden eller i brugsstjålet køretøj isoleret set skal udmåles til en hel måneds nettoløn i førstegangstilfælde. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

5.2.6. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 (receptoverskridelse) - andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC

Der gælder følgende retningslinjer for frakendelse som følge af overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3, (receptoverskridelser) under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC:

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 (receptoverskridelser) – andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC	**Frakendelse (svarende til spirituskørsel med en promille på 0,51)**
1. gang	Betinget frakendelse
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.2. og 5.3.) sammenholdt med forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.1. og 5.2.1.).

Ubetinget frakendelse skal ifølge § 128, stk. 2, ske for et tidsrum af mindst 3 år. Der henvises nærmere herom til pkt. 5.2.2.

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

5.2.7. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelse) – THC

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der med virkning fra 15. december 2017 dels indført en **sondring mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer** omfattet af § 54, dels indført en **sondring mellem tre niveauer THC** i blodet.

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelser med THC), fremgår af færdselslovens § 117, stk. 1 og 2. Der er ikke i bemærkningerne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 anført nærmere om strafniveauet for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4.

Det fremgår imidlertid eksplicit af forarbejderne, at hensigten med lovændringen var at lempe straffen for kørsel med THC i blodet. På den baggrund er det Rigsadvokatens opfattelse, at straffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelser med THC), skal udmåles efter samme retningslinjer, som gælder for overtrædelser af nulgrænsen med THC i blodet, dog således at straffen for førstegangsovertrædelse af kørsel på recept med THC i blodet over 0,001 mg THC pr. kg blod – uanset om det er med lavt, mellem eller højt THC-niveau – straffes med en bøde på ½ måneds løn svarende til straffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 (receptkørsel med øvrige stoffer i blodet).

Der gælder på den baggrund efter Rigsadvokatens opfattelse følgende strafpositioner for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4, ved receptoverskridelse med THC i blodet:

	Hashkørsel med et lavt THC niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (½ måneds nettoløn)	Bøde (½ måneds nettoløn)
2. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	10 dages fængsel *	10 dages fængsel *
3. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	20 dages fængsel	20 dages fængsel
4. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	30 dages fængsel	30 dages fængsel
5. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	40 dages fængsel	40 dages fængsel
6. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	50 dages fængsel	50 dages fængsel

* Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54, herunder for hashkørsel, kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde. Der henvises til pkt. 5.7. nedenfor om Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Om bødeberegning af halve og hele netto månedslønninger henvises til pkt. 5.1. og om bødeberegningen generelt henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet omFærdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

Desuden gælder efter Rigsadvokatens opfattelse følgende strafpositioner for overtrædelser af § 54, stk. 1, nr. 4, ved **receptoverskridelser** med **lavt THC-niveau** i blodet ved kørsel under skærpende omstændigheder eller ved kørsel i frakendelsestiden:

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod (svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5)	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
3. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
4. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
5. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
6. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)

Som det fremgår af skemaet, er det Rigsadvokatens opfattelse at straffen for receptkørsel med lavt THC-niveau i blodet isoleret set altid er en bøde på en halv måneds nettoløn, når der ikke foreligger skærpende omstændigheder, og når kørslen ikke er sket i frakendelsestiden. Hvis der derimod foreligger skærpende omstændigheder, eller kørslen er foregået i frakendelsestiden, udmåles en bøde på en måneds nettoløn. Straffen stiger ikke i gentagelsestilfælde, og det er ikke muligt at udmåle en fængselsstraf efter § 117, stk. 2, for kørsel med lavt THC-niveau i blodet.

Der er ikke i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 taget stilling til strafpositionen i tilfælde, hvor der er flere forhold om receptkørsel med lavt THC-niveau til samtidig pådømmelse. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der i sådanne tilfælde kan udmåles en bøde, der overstiger 2 måneders nettoløn, henset til at der ikke er hjemmel til at idømme en fængselsstraf.

Særligt i forhold til kørsel i frakendelsestiden med lavt THC-niveau i blodet bemærkes, at det alene er hashkørslen (med lavt THC-niveau), der ikke kan medføre fængselsstraf. Der skal i denne type sager udmåles en selvstændig straf for kørsel i frakendelsestiden, som vil kunne stige til fængsel i medfør af § 117 a, stk. 2. Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Kørsel i frakendelsestiden (færdselslovens §

117 a-c) pkt. 5.1. om strafpåstande ved kørsel i frakendelsestiden, samt forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017 de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.2.).

Der gælder efter Rigsadvokatens opfattelse følgende strafpositioner for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4, ved receptoverskridelser med **mellem eller højt THC-niveau** i blodet:

	Hashkørsel med et mellem eller højt THC-niveau, der overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet over 0,5**	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (½ måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

* Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54, herunder for hashkørsel, kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug samt en tillægsbøde. Der henvises til pkt. 5.7. nedenfor om Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Se endvidere forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017).

Bøden udmåles i førstegangstilfælde således til en halv måneds nettoløn svarende til straffen for et førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille på 0,51, ligesom straffen i gentagelsestilfælde som udgangspunkt udmåles efter samme retningslinjer, som gælder for strafudmåling for spirituskørsel med en promille på mellem 0,51 og 2,00.

Om bødeberegning af en halv måneds nettoløn henvises til pkt. 5.1 ovenfor og om bødeberegning generelt henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

Der er ikke i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017) udtrykkeligt taget stilling til spørgsmålet om strafudmåling i sager om overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, eller hvor kørslen er sket i frakendelsestiden eller i brugsstjålet køretøj.

Det må imidlertid efter Rigsadvokatens opfattelse antages, at straffen også i disse tilfælde skal udmåles efter de retningslinjer, som gælder for spirituskørsel i intervallet 0,51-2,00 promille, jf. også skemaet ovenfor, dog således at bøden for receptkørsel med mellem eller højt niveau THC i blodet under skærpende omstændigheder, hvor kørslen er sket i frakendelsestiden eller i brugsstjålet køretøj isoleret set skal udmåles til en hel måneds nettoløn i førstegangstilfælde. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

Der henvises desuden til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.2.). Der er for så vidt angår de såkaldte receptoverskridelser ikke tilsigtet ændringer i strafudmålingen ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1. i L 101 af 15. december 2010 eller L142 af 22. februar 2017.

5.2.6. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelse) - THC

Der gælder følgende retningslinjer for frakendelse som følge af overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4, (**receptoverskridelser**) under påvirkning af THC:

	Receptoverskridelser med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Receptoverskridelser med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Receptoverskridelser med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Klip i kørekortet	Betinget frakendelse	Betinget frakendelse
2. gang	Klip i kørekortet*	3 år ubetinget frakendelse	3 år ubetinget frakendelse
3. gang	Klip i kørekortet og hermed betinget frakendelse**	5 år ubetinget frakendelse	5 år ubetinget frakendelse
4. gang eller senere tilfælde	Klip i kørekortet	10 år ubetinget frakendelse	10 år ubetinget frakendelse

*Hvis forseelsen bliver begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret, indtræder et kørselsforbud allerede ved klip nr. 2., jf. § 127.

** Forudsat at ingen af de tidligere klip er forældet.

I sager om receptoverskridelser (overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4), der relaterer sig til hashkørsel med **lavt THC-niveau**, følger det af § 125, stk. 2, nr. 6, at kørsel med **lavt THC-niveau** i blodet skal udløse et **klip** i kørekortet. Klippet indgår i klippekortsordningen på samme vilkår og betingelser, som efter færdselslovens § 125, stk. 2, gælder for klip som følge af andre overtrædelser af færdselsloven. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Klippekortordningen (færdselslovens § 125, stk. 2 og 3), samt til pkt. 5.2.4. om Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) – THC.

I sager om førstegangsovertrædelse af § 54, stk. 1, nr. 4 (receptoverskridelser) skal førerretten frakendelse betinget efter færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6, med en prøvetid på 3 år, jf. § 125, stk. 4, hvis der er tale om en receptoverskridelse ved kørsel med **mellem niveau eller højt niveau THC i blodet**. Derved adskiller reglerne

om receptoverskridelser sig fra reglerne om overtrædelse af nulgrænsen, hvor føreren frakendes førerretten ubetinget allerede i førstegangstilfælde ved hashkørsel med højt THC-niveau i blodet.

Hvis kørslen har været uforsvarlig, kan det overvejes, om den skal bedømmes efter § 54, stk. 2. Se nedenfor under pkt. 5.2.9.

For så vidt angår beregning af frakendelsestiden i sager med henholdsvis flere overtrædelser af § 54 og flere overtrædelser af § 53 og § 54 til samtidig pådømmelse, henvises til pkt. 5.4.2. og 5.5. nedenfor.

Der henvises desuden til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.2. og 5.3. sammenholdt med forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.1. og 5.2.1.).

I relation til gentagelsesvirkning henvises til pkt. 5.6. nedenfor.

5.2.9. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)

Straffen for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 2, fremgår af § 117, stk. 1 og 2.

Der gælder følgende strafpositioner i sager *uden* særdeles skærpende omstændigheder:

	Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) - uden særdeles skærpende omstændigheder	**Kørsel under skærpende omstændigheder (visse kørselsfejl)**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (en måneds nettoløn)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

Der gælder følgende strafpositioner i sager *med* særdeles skærpende omstændigheder:

	Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) - med særdeles skærpende omstændigheder	**Kørsel under skærpende omstændigheder (visse kørselsfejl)**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel

	Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) - med særdeles skærpende omstændigheder	**Kørsel under skærpende omstændigheder (visse kørselsfejl)**	**Kørsel i frakendelsestiden**
2. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
3. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
4. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel
5. gang	60 dages fængsel	70 dages fængsel	70 dages fængsel
6. gang	70 dages fængsel	80 dages fængsel	80 dages fængsel

* Første gang, der udmåles en frihedsstraf for overtrædelse af § 54 kan fængselsstraffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, samt en tillægsbøde på en måneds nettolån. Der henvises til pkt. 5.7 nedenfor om betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug.

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.2.). Der er ikke ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 eller lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017) tilsigtet ændringer i sanktionssystemet for så vidt angår overtrædelse af § 54, stk. 2, jf. lovforslag L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.

I sager uden særdeles skærpende omstændigheder udmåles bøden i førstegangstilfælde således til en måneds nettoløn svarende til straffen for et førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille på 1,00, ligesom straffen i gentagelsestilfælde som udgangspunkt udmåles efter samme retningslinjer, som gælder for spirituskørsel med en promille på 0,51-2,00.

Om beregning af en måneds nettoløn henvises til pkt. 5.1. ovenfor, mens der om bødeberegningen generelt henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

I sager med særdeles skærpende omstændigheder udmåles straffen som udgangspunkt efter samme retningslinjer, som gælder for spirituskørsel med en promille på over 2,00.

Det er i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.2.), og i forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.), anført, at det vil være nærliggende at anse betingelsen om særdeles skærpende omstændigheder i færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 2, for opfyldt, hvis føreren ved en klinisk lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i middel grad eller derover.

I førstegangstilfælde vil overtrædelser med særdeles skærpende omstændigheder som udgangspunkt blive straffet med en betinget fængselsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn. I andengangstilfælde idømmes – afhængig af straffen i førstegangstilfældet – enten en ubetinget fængselsstraf eller en betinget fængselsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, samt en tillægsbøde på en måneds nettoløn. Dette gælder, uanset om der er tale om en overtrædelse med eller uden særdeles skærpende omstændigheder. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.2.).

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6 nedenfor.

Der er hverken i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007) eller i forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010) udtrykkeligt taget stilling til spørgsmålet om strafudmåling i sager om overtrædelse af § 54, stk. 2, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, eller hvor kørslen er sket i frakendelsestiden eller i brugsstjålet køretøj.

Efter Rigsadvokatens opfattelse må det imidlertid antages, at straffen i sager uden særdeles skærpende omstændigheder skal udmåles i overensstemmelse straffen for spirituskørsel i intervallet 0,51-2,00, dog således at bøde i førstegangstilfælde udregnes til én måneds nettoløn, og således at straffen i sager med særdeles skærpende omstændigheder skal udmåles i overensstemmelse med straffen for spirituskørsel over 2,00, jf. også skemaerne ovenfor. Der henvises i den forbindelse til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet omFærdsel – Spirituskørsel (fl § 53).

5.2.10. Frakendelse for overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)

Der gælder følgende retningslinjer for frakendelse som følge af overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet):

Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)	**Uden skærpende omstændigheder**	**Med skærpende omstændigheder**
1. gang	Betinget frakendelse	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år	Ubetinget frakendelse i 10 år

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.2. og 5.3.) sammenholdt forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 5.1. og 5.2.1.).

Hvis føreren under skærpende omstændigheder har overtrådt § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet), skal førerretten frakendes ubetinget efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2. Dette blev indført ved lov nr. 184 af 8. marts 2011, der trådte i kraft den 1. januar 2012. Den ubetingede frakendelse skal ifølge færdselslovens § 128, stk. 2, ske for et tidsrum af mindst 3 år, jf. nærmere pkt. 5.2.9. herom.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.2.2.), at det i relation til føreevnekriteriet vil være nærliggende at anse betingelsen for ubetinget frakendelse (skærpende omstændigheder), som nævnt i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 2, for opfyldt, hvis den pågældende ved den kliniske lægeundersøgelse er blevet fundet påvirket i let grad eller derover.

Førerretten skal frakendes betinget, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 6 hvis føreren har overtrådt § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) og der ikke foreligger skærpende omstændigheder, da overtrædelse dermed ikke er omfattet af § 126, stk. 1, nr. 2. Det følger af færdselslovens § 125, stk. 4, at den betingede frakendelse af førerretten skal ske med en prøvetid på 3 år.

I relation til gentagelsesvirkningen henvises til pkt. 5.6 nedenfor.

5.2.11. Strafpåstande for overtrædelser af § 54, på lille knallert

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der med virkning fra 15. december 2017 dels indført en **sondring mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer** omfattet af § 54, dels indført en **sondring mellem tre niveauer THC** i blodet.

Endvidere er det ved lovændringen bestemt, at hashkørsler, der er pådømt før lovens ikrafttræden, ikke tillægges gentagelsesvirkning, uanset THC-niveau. Hashkørsler, der pådømmes efter lovens ikrafttræden tillægges gentagelsesvirkning, medmindre der er tale om kørsel med lavt THC-niveau i blodet. Der henvises til pkt. 5.6 nedenfor om gentagelsesvirkning.

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der også foretaget en ændring i § 117 c, således at straffen for overtrædelse af § 54 med lille knallert herefter følger de nye sondringer.

Inden vedtagelse af lov nr. 695 af 8. juni 2017 blev alle overtrædelser af § 54, stk. 1, med lille knallert straffet efter samme retningslinjer som overtrædelse af § 53 med lille knallert, jf. forarbejderne til lov nr. 479 af 23. maj 2011 (L 137 af 9. februar 2011, de almindelige bemærkninger pkt. 4.1.3.1.).

De lempeligere regler for hashkørsel, der er indført med lov nr. 695 af 8. juni 2017, betyder imidlertid, at der også for så vidt angår overtrædelser af § 54, stk. 1, med lille knallert skal sondres mellem hashkørsel og kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC.

For kørsel på **lille knallert** under påvirkning af THC (hashkørsel) gælder følgende:

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Bøde (2.000 kr.)	Bøde (2.000 kr.)	Bøde (2.000 kr.)
2. gang	Bøde (2.000 kr.)	Bøde (4.000 kr.)	Bøde (4.000 kr.)
3. gang	Bøde (2.000 kr.)	10 dages fængsel	10 dages fængsel

Hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet tillægges ikke gentagelsesvirkning, og sådanne kørsler kan heller ikke isoleret set udløse en fængselsstraf efter § 117 c, stk. 2.

Derudover følger det indirekte af § 117 c, stk. 2, at hashkørsler med lavt THC-niveau i blodet heller ikke skal tillægges gentagelsesvirkning i forhold til hashkørsler med højere THC-niveauer, kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC, spirituskørsel efter § 53 eller i forhold til sager om overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet). Det skal således ikke tillægges betydning ved straffastsættelsen i sager om hashkørsel med mellem eller højt niveau THC i blodet, sager om kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC, spirituskørsel efter § 53 eller sager om overtrædelse af § 54, stk. 2

(føreevnekriteriet), at føreren eventuelt tidligere måtte være straffet for hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet.

Endvidere er det alene overtrædelse af § 54 i forbindelse med kørsler på lille knallert, der kan tillægges gentagelsesvirkning efter § 117 c, stk. 2. Overtrædelser begået med bil, motorcykel mv. har således ikke betydning for strafudmålingen i sager om overtrædelse af § 54 ved kørsel på lille knallert.

For så vidt angår overtrædelse af § 54 ved 4. gangstilfælde eller mere bemærkes, at fængselsstraffen - i overensstemmelse med praksis og forarbejder vedrørende spirituskørsel på lille knallert – skal skærpes hver gang, den pågældende med lille knallert kører hashkørsel med mellem eller højt THC-niveau. Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), for nærmere herom.

For så vidt angår overtrædelser af § 54 med lille knallert med andre bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet end THC henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), idet disse overtrædelser fortsat skal straffes på samme måde som overtrædelser af § 53 med lille knallert.

5.2.12. Frakendelse for overtrædelse af § 54, på lille knallert

Ved vurderingen af, hvilken frakendelse der skal udmåles i forbindelse med overtrædelse af § 54 med lille knallert, skal der sondres mellem sager, der er afgjort henholdsvis før og efter den 15. december 2017, hvor lov nr. 695 af 8. juni 2017 trådte i kraft. Der skal også sondres mellem sager, der omhandler hashkørsel, og sager, der omhandler spirituskørsel og/eller andre overtrædelser af § 54, stk. 1, end sager om hashkørsel. Der henvises desuden til pkt. 5.6 om gentagelse.

Reglerne om frakendelse af retten til at føre lille knallert fremgår af færdselslovens § 129.

Før ikrafttrædelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 var frakendelsesreglerne for alle overtrædelser af § 54, stk. 1, med lille knallert de samme som ved overtrædelse af § 53 med lille knallert, jf. forarbejderne til lov nr. 479 af 23. maj 2011 (L 137 af 9. februar 2011, de almindelige bemærkninger pkt. 4.1.3.1.).

Med vedtagelsen lov nr. 695 af 8. juni 2017 er der indført et nyt lempeligere regelsæt for så vidt angår hashkørsel. Der er ikke ændret ved reglerne for kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet end THC. For så vidt angår frakendelsen i disse sager, henvises derfor til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Lille knallert (færdselslovens § 63, § 129, § 132 c og 133 a).

For så vidt angår frakendelse i sager om hashkørsel på lille knallert følger det af færdselslovens § 129, stk. 3, nr. 2, at hashkørsel med højt THC-niveau i blodet og overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) under skærpende omstændigheder ved førstegangsovertrædelser fortsat skal medføre en ubetinget frakendelse af retten til at føre lille knallert. Frakendelsestiden fastsættes efter § 129, stk. 3, for et tidsrum af mellem to år og ti år. Frakendelsestiden kan i gentagelsestilfælde forlænges med yderligere mindst to år, dog ikke udover ti år regnet fra den seneste dom.

Derudover følger det af § 129, stk. 1, nr. 5, at der i førstegangstilfælde kan ske betinget frakendelse af retten til at føre lille knallert ved henholdsvis hashkørsel på lille knallert med et mellemniveau THC i blodet, receptkørsel efter § 54, stk. 1, nr. 3, og overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet), når der ikke foreligger skærpende omstændigheder.

Hashkørsel med lavt niveau THC i blodet har i sager bedømt efter ikrafttrædelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 ikke frakendelsesmæssige konsekvenser.

Det følger af § 129, stk. 2, at betinget frakendelse af retten til at føre lille knallert sker med en prøvetid på 3 år fra endelig dom.

5.3. Strafpåstande for overtrædelse af straffelovens § 241, § 249 eller § 252, stk. 1, i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54

Straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54 er skærpet flere gange, senest ved lov nr. 716 af 25. juni 2010. Det er ikke med de lempelser af sanktionerne, der er indført med lov nr. 695 af 8. juni 2017 i forhold til visse sager om hashkørsel, tiltænkt en ændring i behandlingen af og strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 241, § 249 eller § 252 i forbindelse med overtrædelse af § 54. Enhver kørsel med THC i blodet – uanset THC-niveau i blodet, så længe niveauet ligger over bagatelgrænsen – vil derfor fortsat skulle anses som en særligt skærpende omstændighed i relation til straffelovens § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt. Samtidig er det anført i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017, afsnit 3.1.1.), at der heller ikke med lovændringen er tiltænkt en ændring af strafudmåling i de sager, hvor føreren samtidig med en overtrædelse af kørsel med THC i blodet findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 252. Straffen fastsættes i disse sager så vidt muligt efter samme retningslinjer som for uagtsomt manddrab og uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med spirituskørsel. Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Vanvidskørsel og pkt. 5.3.1.- 5.3.3. nedenfor.

5.3.1. Uagtsomt manddrab i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54

Straffen for uagtsomt manddrab efter straffelovens § 241 i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, skal som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 16-18 måneder (normalniveauet). Dette udgangspunkt for strafniveauet fremgår af forslaget til lov nr. 716 af 25. juni 2010 (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.3.3.2.),.

Der kan foreligge skærpende omstændigheder, som gør, at forholdet skal bedømmes strengere end det angivne normalniveau på fængsel i 16-18 måneder.

En skærpende omstændighed kan f.eks. være, at den pågældende tidligere er straffet for spirituskørsel, særlig hensynsløs kørsel eller anden risikobetonet kørsel, som har medført betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten, og som har været udtryk for betydelig uansvarlighed som fører af et motorkøretøj. Det vil også kunne være en skærpende omstændighed, hvis gerningsmanden tidligere er straffet for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2. Det fremgår også af lovforslaget.

Det fremgår endvidere det anførte sted i bemærkningerne, at de groveste tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, hvor der samtidig er tale om hensynsløs kørsel, hvilket i praksis før strafskærpelsen i 2010 medførte straffe på 2½ til 3 års fængsel, fremover skal føre til straffe på op til 5 års fængsel.

Det er ikke med de lempelser af sanktionerne, der er indført med lov nr. 695 af 8. juni 2017 i forhold til visse sager om hashkørsel, tiltænkt en ændring i behandlingen af og strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 241, § 249 eller § 252 i forbindelse med overtrædelse af § 54. Enhver kørsel med THC i blodet – uanset THC-niveau i blodet, så længe niveauet ligger over bagatelgrænsen – vil derfor fortsat skulle anses som en særligt skærpende omstændighed i relation til straffelovens § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt., se forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017, de almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.1.)

5.3.2. Uagtsom legemsbeskadigelse i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54

Ved lov nr. 716 af 25. juni 2010 blev straffen for uagtsom betydelig legemsbeskadigelse efter straffelovens § 249 skærpet i samme situationer som for uagtsomt manddrab, jf. pkt. 5.3.1. Det betyder, at straffen blev skærpet i bl.a. sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2. Straffen skal i disse tilfælde som udgangspunkt fastsættes til fængsel i omkring 6-8 måneder i normaltilfældene. Det er ikke med de lempelser af sanktionerne, der er indført med lov nr. 695 af 8. juni 2017 i forhold til visse sager om hashkørsel, tiltænkt en ændring i behandlingen af og strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 241, § 249 eller § 252 i forbindelse med overtrædelse af § 54. Enhver kørsel med THC i blodet – uanset THC-niveau i blodet, så længe niveauet ligger over bagatelgrænsen – vil derfor fortsat skulle anses som en særligt skærpende omstændighed i relation til straffelovens § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt.

Hvis der foreligger skærpende omstændigheder, skal forholdet bedømmes strengere end normalniveauet. Om skærpende omstændigheder henvises til pkt. 5.3.1. og lovforslaget L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.3.3.2.

I grove tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, vil der skulle idømmes straffe, der er markant højere end det angivne normalniveau på 6-8 måneders fængsel. I de groveste tilfælde, hvor der før strafskærpelsen i 2010 blev idømt straffe på 8-10 måneders fængsel, skal der fremover idømmes en hårdere straf.

5.3.3. Forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54

Den udmålingspraksis, som domstolene fastlægger i forhold til sager omfattet af færdselslovens § 118, stk. 10, straffelovens § 241 og straffelovens § 249, forudsættes ifølge forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.3.3.2.), at få en afsmittende virkning for domstolenes strafudmåling i færdselssager omfattet af straffelovens § 252, hvor der har foreligget forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2.

Det er ikke med de lempelser af sanktionerne, der er indført med lov nr. 695 af 8. juni 2017 i forhold til visse sager om hashkørsel, tiltænkt en ændring i behandlingen af og strafudmålingen i sager om overtrædelse af straffelovens § 241, § 249 eller § 252 i forbindelse med overtrædelse af § 54, se forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017, de almindelige bemærkninger, afsnit 3.1.1.)

5.4. Flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse

5.4.1. Strafpåstande for flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse

I de tilfælde, hvor der foreligger to eller flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse, skal bødepåstanden som udgangspunkt udformes i overensstemmelse med reglerne i færdselslovens § 118 a, stk. 2, dvs. efter reglerne om absolut kumulation, jf. Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Færdsel – Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, pkt. 5.3. om bødefastsættelse ved flere overtrædelser (kumulation).

Højesteret har i U 2016.1216 H taget stilling til, hvordan to førstegangskørsler – foretaget under to forskellige kørselsforløb - med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet til samtidig pådømmelse skal bedømmes. I dommen blev T dømt for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., ved i to tilfælde med ca. 1 times mellemrum at have ført personbil efter indtagelse af hash samt for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved at have råbt »fucking bumser« til en politipatrulje. Byretten idømte T en samlet bødestraf på 6.750 kr. og frakendte T førerretten i 6 år. Landsretten skærpede straffen til 20 dages fængsel, der blev gjort betinget, og idømte T en tillægsbøde på 4.500 kr. Landsretten nedsatte frakendelsestiden til 5 år. For Højesteret angik sagen blandt andet, om der skulle udmåles en bødestraf efter færdselslovens § 117, stk. 1, eller en frihedsstraf efter § 117, stk. 2, nr. 3, for de to overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1. Højesteret anførte, at det i forarbejderne

til lovændringen i 2011 udtrykkeligt nævnes, at det ikke er praktisk muligt at fastsætte bøden for overtrædelse af kørsel med bevidsthedspåvikende stoffer på samme måde som for spirituskørsel (promillen ganget med en måneds nettoløn), hvorfor der foreslås en tilnærmelse af bødestraffen, således at bøden forhøjes fra en halv til en hel måneds nettoløn. Efter forarbejderne til færdselslovens § 117, stk. 2, nr. 3, skal der som udgangspunkt idømmes en frihedsstraf, hvis bøden overstiger to gange en måneds nettoløn. Højesteret fandt på denne baggrund og efter bestemmelsen om absolut kumulation af bødestraffe i færdselslovens § 118 a, stk. 2, at der skulle udmåles en bødestraf svarende til to måneders nettoløn for to førstegangsovertrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1, der pådømmes samtidig. Bøden for de to overtrædelser af § 54, stk. 1, blev efter T's indtægtsforhold fastsat til 6.000 kr. Frakendelsestiden blev efter en konkret vurdering og efter princippet om modereret kumulation i straffelovens § 88 fastsat til 5 år. Højesteret stadfæstede herefter byrettens dom med den ændring, at frakendelsestiden blev nedsat til 5 år.

Med udgangspunkt i denne dom er det Rigsadvokatens opfattelse, at anklagerens strafpåstand i sager, hvor to førstegangskørsler med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet er til samtidig pådømmelse - uanset om dette måtte være THC og/eller andre stoffer – skal være 2 x 1 måneds nettoløn.

For så vidt angår tilfælde, hvor der er flere end to tilfælde af førstegangsovertrædelser af kørsel med **andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC i blodet** til samtidig pådømmelse, vil kumulation af bødestraffen overstige 2 måneders nettoløn. I stedet fastsættes en fængselsstraf i henhold til § 117, stk. 2 og 3, i praksis ud fra summen af de promiller, der har været kørt med under de enkelte kørsler (det såkaldte "promillesumsprincip").

Der er i retspraksis eksempler på forskelligartet anvendelse af promillesumsprincippet ved en kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, for så vidt angår den faktor, man skal bruge til at udregne "promillen" ved kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. I forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 under de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4, forudsættes det imidlertid, at ved anvendelse af "promillesumsprincippet" for overtrædelse af § 54 skal straffen udregnes, så den svarer til en promille på 1,21. Det er derfor Rigsadvokatens opfattelse, at anklageren i disse tilfælde – uanset hvilken anden stoftype end THC – skal nedlægge påstand om, at overtrædelsen af § 54 skal anses for at svare til en spiritspromille på 1,21 ved udregning af straffen. Det betyder eksempelvis, at tre kørsler med bevidsthedspåvirkende stoffer i førstegangstilfælde til samtidig pådømmelse skal beregnes til 3 x 1,21, dvs. svarende til en promille på 3,63, hvilket vil skulle udmåles til en fængselsstraf på 30 dages fængsel, se afsnit 5.6.1. om Strafpåstande ved flere spirituskørsler til samtidig pådømmelse, samt i de specielle bemærkninger til lov nr. 695 af 8. juni 2017.

For så vidt angår flere end to førstegangskørsler **med THC i blodet** til samtidig pådømmelse, blev der ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 indført kvantitative grænseværdier for kørsel med THC i blodet. Ifølge forarbejderne til denne lov (L 142, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4), må kørsel med THC i blodet på et niveau, der overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod, antages at svare til en promille på 0,8 ved udregning af straffen for flere end to førstegangskørsler til samtidig pådømmelse. Kørsel med et THC-niveau i blodet, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod, skal ved bedømmelse af sager efter ikrafttrædelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 svare til en promille på 1,21. Det betyder eksempelvis, at tre kørsler med et THC-niveau på 0,004 mg THC pr. kg blod til samtidig pådømmelse med en spirituskørsel med 0,8 promille - alle i førstegangstilfælde - skal beregnes til 4 x 0,8, dvs. svarende til en promille på 3,2, hvilket vil skulle udmåles til en fængselsstraf på 30 dages fængsel, se afsnit 5.6.1. om Strafpåstande ved flere spirituskørsler til samtidig pådømmelse, samt i de specielle bemærkninger til lov nr. 695 af 8. juni 2017.

Kørsel under påvirkning af THC, hvor THC-niveauet i blodet ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod, er ikke relevant i forhold til promillesumsprincippet, da hashkørsel med lavt THC-niveau, efter lovændringen isoleret set ikke kan medføre fængselsstraf. Bødetaksten for disse overtrædelser er fastlagt i lovforarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 – se Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer og andre overtrædelser af færdselslovens § 54, afsnit 5.2.3. Strafpåstande for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2 (nulgrænsen) – THC

Det betyder eksempelvis, at en fører, der ikke tidligere er straffet, og som nu har tre hashkørsler med lavt THC-niveau til samtidig pådømmelse med en spirituskørsel under 2,0 promille, vil skulle have en bøde for hver overtrædelse og ikke en fængselsstraf i medfør af § 117, stk. 2, nr. 3.

Lov nr. 695 af 8. juni 2017 medfører ikke ændring i udmåling af straf i de tilfælde, hvor der under samme kørsel bliver fundet flere forskellige euforiserende stoffer i den sigtedes blod. Hvis der eksempelvis bliver konstateret

både kokain og THC med lavt niveau i blodet, skal der på samme måde som hidtil alene udmåles én straf (straffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1) for forholdet.

For nærmere om strafpåstande i sager om hashkørsel og gentagelsesvirkning henvises til pkt. 5.2.3. og pkt. 5.6.

5.4.2. Frakendelse ved flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse

Ved fastsættelse af frakendelsestidens længde i tilfælde med flere forhold til samtidig pådømmelse forudsættes det i forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017, at hashkørsler med mellem eller højt niveau THC i blodet skal følge den praksis, der gælder for tilsvarende spirituskørsler, dvs. henholdsvis spirituskørsel med en promille på mellem 0,5-1,2 og over 1,2.

Som et eksempel på tre førstegangsovertrædelser af færdselslovens § 54 kan der henvises til TfK 2013.624. I denne sag havde T en gang i oktober 2011 og to gange i juni-juli 2012 overtrådt færdselslovens § 54, stk. 1. Den første overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, var begået før lovændringen pr. 1. januar 2012 og ville have medført betinget førerretsfrakendelse, mens de to andre overtrædelser af denne bestemmelse efter praksis på domstidspunktet hver ville medføre 3 års førerretsfrakendelse. Byretten fandt, at princippet om absolut kumulation, der ville føre til 6½ års frakendelse, kunne og burde fraviges i dette tilfælde, da der var tale om mere end 2 kørsler. Landsretten fandt, at den samlede frakendelsestid passende kunne fastsættes til 5 år.

Som et eksempel på to førstegangsovertrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1, kan fra retspraksis henvises til U 2016.1216H (AM2015.12.16H), hvor Højesteret fastslog, at frakendelsestiden ved to overtrædelser af § 54, stk. 1, til samtidig pådømmelse skal fastsættes efter en konkret vurdering og efter princippet om modereret kumulation i straffelovens § 88. Frakendelsestiden blev konkret fastsat til 5 år.

For så vidt angår begge de ovennævnte domme bemærkes, at reglerne for hashkørsel og reglerne for kørsel under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC i 2013 og 2016 var de samme. I forhold til retstilstanden efter lov nr. 695 af 8. juni 2017 illustrerer dommene således, hvordan henholdsvis to og tre forhold om kørsler under påvirkning af andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC skal bedømmes i førstegangstilfælde.

5.5. Overtrædelse af § 53 og § 54 ved samme kørsel

Der vil kunne forekomme tilfælde, hvor en fører har været påvirket af såvel alkohol som bevidsthedspåvirkende stoffer og derfor har overtrådt både færdselslovens § 53 og § 54, stk. 1 og/eller stk. 2. Der vil i et sådant tilfælde (med undtagelse af hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet) skulle straffes for overtrædelse af de pågældende bestemmelser efter de almindelige regler om sammenstød.

Der fremgår ikke nærmere retningslinjer for straf- og frakendelsespåstanden i sager, hvor der er sket overtrædelse af både § 53 og § 54 ved samme kørsel i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007) eller i forarbejderne til lov nr. 184 af 11. marts 2011 (L 101 af 15. december 2010). I forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 er beskrevet, hvordan forskellige situationer med samtidig pådømmelse af flere forhold om overtrædelse af § 53 og § 54 skal vurderes. Der henvises til disse forarbejder (L 142 af 22. februar 2017). Der henvises ligeledes til "promillesumsprincippet" beskrevet ovenfor i afsnit 5.4.1. om strafpåstande for flere overtrædelser af § 54 til samtidig pådømmelse og til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), afsnit 5.7. om overtrædelse af § 53 og § 54 ved samme kørsel.

5.6. Gentagelsesvirkning

Overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1, overtrædelser af § 54, stk. 2, og overtrædelser af § 53 (spirituskørsel) skal som udgangspunkt, jf. dog nedenfor, tillægges fuld indbyrdes gentagelsesvirkning i overensstemmelse med retningslinjerne for gentagelsesvirkning af domme for spirituskørsel. Det fremgår af

forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007(L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.3. og 5.3.).

Der gælder dog ikke indbyrdes gentagelsesvirkning mellem overtrædelser begået på lille knallert og overtrædelser begået med andre motorkøretøjer.

Derudover skal sager, der er endeligt afgjort inden den 15. december 2017, hvor lov nr. 695 af 8. juni 2017 trådte i kraft og som **kun omfatter kørsel med THC i blodet,** ikke tillægges gentagelsesvirkning ved pådømmelsen af sager, der afgøres efter den 15. december 2017 hverken i forhold til sager om spirituskørsel efter § 53 eller sager om kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet efter § 54 (uanset om der er tale om THC eller andre bevidsthedspåvirkende stoffer). Det fremgår af overgangsbestemmelsen i § 2, stk. 3, i lov nr. 695 af 8. juni 2017 og bemærkningerne hertil i lovforslaget (L 142 af 22. februar 2017). Det vil derfor være nødvendigt at fremskaffe eventuelle tidligere endelige afgørelser om overtrædelse af færdselslovens § 54 med henblik på at konstatere, om den tidligere afgørelse omhandler kørsel med THC eller et andet bevidsthedspåvirkende stof i blodet. Hvis den tidligere afgørelse alene omhandler kørsel med THC i blodet, har den således ikke gentagelsesvirkning efter 15. december 2017.

Det fremgår ikke af forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017), hvilken betydning den manglende gentagelsesvirkning har for spørgsmålet om, fra hvilket tidspunkt førerretsfrakendelsen skal regnes ved overtrædelser, der idømmes efter den 15. december 2017, som medfører betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten, når der tidligere er sket frakendelse for kørsel med THC i blodet, idømt før den 15. december 2017.

På baggrund af retspraksis er det Rigsadvokatens opfattelse, at en ny ubetinget frakendelse skal løbe i forlængelse af en tidligere ubetinget frakendelse, også når denne er idømt før 15. december 2017.

Vestre Landsret har således i to nyere afgørelser (AM2018.12.28V – Vestre Landsrets dom af 28. december 2018 og TfK 2020.851 - Vestre Landsrets dom af 16. juni 2020) slået fast, at en idømt ubetinget frakendelse – i overensstemmelse med det almindelige udgangspunkt i retspraksis for beregningen af ubetingede frakendelser – skal lægges i forlængelse af en eventuelt igangværende frakendelsesperiode, således at den nye frakendelsestid først begynder at løbe fra den gældende frakendelsestids udløb, også når der sker ubetinget frakendelse for kørsel med THC i blodet, idømt efter den 15. december 2017.

Vestre Landsret har i de nævnte afgørelser bl.a. lagt vægt på, at det følger af retspraksis (se bl.a. TfK2002.564/2, U1982.1086H og U1961.742H), at hvis en person, der tidligere er frakendt førerretten ubetinget, begår et nyt forhold inden frakendelsesperiodens udløb, skal frakendelsestiden for det nye forhold lægges til den igangværende frakendelsestid. Derudover lægger landsretten bl.a. vægt på, at denne praksis har været lagt til grund ved lov nr. 363 af 24. maj 2005 om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.), jf. L nr. 7 af 23. februar 2005, pkt. 6.1.2, pkt. 6.2.2 og de specielle bemærkninger til forslagets § 128, og at det ikke fremgår af lov nr. 695 af 8. juni 2017 eller dennes forarbejder – herunder overgangsbestemmelsen i § 2, stk. 3 – at der med de nye lempeligere regler for kørsel med THC i blodet er tilsigtet en ændring heraf. Landsretten lægger i den forbindelse ligeledes vægt på, at der med lov nr. 695 af 8. juni 2017 ikke er foretaget ændringer i længden eller retsvirkningerne af allerede idømte frakendelser for kørsel med THC i blodet, ud over at sådanne frakendelser ikke skal tillægges gentagelsesvirkning ved pådømmelse af nye forhold, jf. overgangsbestemmelsen i § 2, stk. 3.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at når en fører har en ubetinget frakendelse for kørsel med THC i blodet, idømt før 15. december 2017, vil en betinget frakendelse idømt efter den 15. december 2017 skulle løbe fra endelig dom, jf. færdselslovens § 125, stk. 5. Det betyder, at den nye betingede frakendelse vil skulle løbe sideløbende med en tidligere ubetingede frakendelse for kørsel med THC i blodet, når denne er endelig pådømt før 15. december 2017.

Det bemærkes i øvrigt, at hvis en tidligere afgørelse, der er endelig afgjort inden lov nr. 695 af 8. juni 2017 trådte i kraft den 15. december 2017, ikke alene omfatter kørsel med THC i blodet, men tillige omfatter kørsel med andre bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet eller spiritus, vil disse afgørelser fortsat skulle tillægges gentagelsesvirkning. Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017. Således vil en tidligere afgørelse fra før den 15. december 2017, hvor en fører er idømt en ubetinget frakendelse ved samme afgørelse for kørsel med eksempelvis alkohol og kørsel med THC i blodet, skulle tillægges

gentagelsesvirkning, da det alene er afgørelser, der kun omfatter kørsel med THC i blodet, der ikke efter den 15. december 2017 tillægges gentagelsesvirkning.

For så vidt angår sager om **hashkørsel med lavt THC-niveau** i blodet (dvs. sager om hashkørsel, hvor THC-niveauet i blodet ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod) er gentagelsesvirkning ophævet med lov nr. 695 af 8. juni 2017. Det betyder, at sager om hashkørsel med lavt THC-niveau i blodet, der afgøres efter 15. december 2017, ikke skal tillægges gentagelsesvirkning – hverken i forhold til overtrædelser af § 53 eller § 54. Det gælder, uanset hvilken type bevidsthedspåvirkende stof § 54 overtrædelsen vedrører og uanset eventuelt THC-niveau i nye forhold. For forhold, der pådømmes efter 15. december 2017, er der derimod gentagelsesvirkning knyttet til kørsel med THC i blodet (både i forhold til § 53 og § 54), hvis der er tale om kørsel med mellem eller højt THC-niveau i blodet. I forhold til afgørelser, der vedrører kørsel med lavt THC-niveau, er der derimod ikke knyttet gentagelsesvirkning, hverken i forhold til nye tilsvarende kørsler eller i forhold til overtrædelser af øvrige dele af § 54 eller § 53.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53), pkt. 5.8., hvor der bl.a. er beskrevet forskellige eksempler. Der henvises desuden til forarbejderne til lov nr. 695 af 8. juni 2017 (L 142 af 22. februar 2017)

5.7. Betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug

Det er i forarbejderne til lov nr. 524 af 6. juni 2007 (L 180 af 14. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1.1. og pkt. 5.2.1.2.) forudsat, at fængselsstraf for overtrædelse af § 54 kan gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug første gang, den udmåles. Som ved spirituskørsel kan der således alene idømmes betinget dom én gang inden for en doms gentagelsesvirkningsperiode.

Rettens mulighed for at fastsætte vilkår om behandling mod narkotikamisbrug fremgår af straffelovens § 57.

For at undgå en skævvridning i forhold til det bødebelagte område af kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet skal de betingede domme med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug kombineres med en tillægsbøde, der fastsættes med hjemmel i straffelovens § 58, stk. 2.

Tillægsbøden fastsættes efter § 117 b, stk. 2, 2. pkt., under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Bøden fastsættes til en måneds nettoløn.

Der skal indhentes personundersøgelse i samtlige sager om overtrædelse af § 54, hvor betinget dom med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug kan komme på tale.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel – Spirituskørsel (fl § 53) og afsnittet om Samfundstjeneste, pkt. 5.3.1. om Færdselssager og afsnittet om Personundersøgelser ved Kriminalforsorgen.

5.8. Konfiskation efter § 133 a

Der er i visse tilfælde ved overtrædelse af færdselslovens § 54 være grundlag for at nedlægge påstand om konfiskation af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort. Reglerne herom findes i færdselslovens § 133 a.

Der henvises til Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om Færdsel - Konfiskation (færdselslovens § 133 a).

5.9. Strafpåstande ved overtrædelse af § 54, stk. 3-5

Ifølge færdselslovens § 118 a, stk. 1, er minimumsbøden for overtrædelse af færdselsloven og forskrifter og forskrifter udstedt i medfør heraf begået med motordrevet køretøj 1000 kr. For så vidt angår bøder til gående, cyklende, ridende og førere af hestevogne er minimumsbødetaksten hævet til 700 kr.

§ 118 a, stk. 1, fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 184 af 11. marts 2011. Ifølge forarbejderne til loven (L 101 af 15. december 2010) skal bøden i en række tilfælde fastsættes højere end minimumsbøden.

I overensstemmelse hermed skal bøden i sager om overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 3-5, med virkning fra overtrædelser begået den 1. januar 2012 eller senere som udgangspunkt udmåles efter nedenstående takster. Overtrædelser, som ikke er nævnt, straffes som udgangspunkt med en bøde svarende til minimumsbødetaksten.

Paragraf	Forseelsens art	Bødetakst kr.
54, stk. 3	Føre/forsøg på at føre cykel i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	1.500
54, stk. 3	Føre/forsøg på at føre hestekøretøj eller hest i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	1.500
54, stk. 4	Overlade føringen af en hest til en person, der befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	700
54, stk. 4	Overlade føringen af en cykel til en person, der befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	700
54, stk. 4	Overlade føringen af en lille eller stor knallert til en person, der befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	1.500
54, stk. 4	Overlade føringen af et motorkøretøj (undtaget køretøjer omfattet af § 43, stk. 1 eller 2) til en person, der befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	2.500
54, stk. 4	Overlade føringen af et motorkøretøj omfattet af § 43, stk. 1 eller 2, til en person, der befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 53 eller § 54, stk. 2	5.000
54, stk. 5	Ej søge at hindre spirituskørsel mv. (beværter)	1.500
54, stk. 5	Ej søge at hindre spirituskørsel mv. (tjener)	1.000

6. Efter dom

7. Love og forarbejder

Færdselsloven

- lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018

Lovændringer og forarbejder

- Lov nr. 524 af 6. juni 2007 om ændring af færdselsloven (Alkoholkoncentration i udåndingsluft, nulgrænse for euforiserende stoffer mv.) (L 180 af 14. marts 2007)
- Lov nr. 716 af 25. juni 2010 om ændring af færdselsloven og straffeloven (Skærpet indsats mod vanvidskørsel, indførelse af alkolåsordning og udvidet mulighed for vedtagelse af førerretsfrakendelse mv.) (L 179 af 26. marts 2010)
- Lov nr. 184 af 8. marts 2011 om ændring af færdselsloven (Bødeforhøjelser, obligatorisk konfiskation af køretøjer ved kørsel uden førerret, skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer mv.) (L 101 af 15. december 2010)
- Lov nr. 695 af 8. juni 2017 om ændring af færdselsloven (Ændring af sanktionerne for kørsel i THC-påvirket tilstand og af regler om alkolåse.) (L 142 af 22. februar 2017)
- Lov nr. 697 af 8. juni 2017 om ændring af færdselsloven (Ændring af sanktionerne på køre- og hviletidsområdet m.v.) (L 158 af 15. marts 2017)

Bekendtgørelser

- Bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer
- Bekendtgørelse nr. 901 af 12. august 2011 om ændring af bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer

Bilag

BILAG 1

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 2. (nulgrænsen) – THC

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	10 dages fængsel *	10 dages fængsel *
3. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	20 dages fængsel	20 dages fængsel
4. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	30 dages fængsel	30 dages fængsel

	Hashkørsel med et <u>lavt</u> THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et <u>mellem</u> THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et <u>højt</u> THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
5. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	40 dages fængsel	40 dages fængsel
6. gang	Bøde (1/2 måneds nettoløn)	50 dages fængsel	50 dages fængsel

* Fængselsstraffen for hashkørsel med **mellem eller højt niveau** THC i blodet kan blive betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, hvis der ikke tidligere er idømt en betinget dom, som fortsat har gentagelsesvirkning. Der udmåles endvidere en tillægsbøde svarende til en måneds nettoløn.

For så vidt angår hashkørsel med **lavt THC-niveau** i blodet – hvor der ikke er hjemmel til at udmåle en fængselsstraf efter § 117, stk. 2 – er det Rigsadvokatens opfattelse, at det må antages, at der i dette tilfælde kan udmåles en bøde, som overstiger 2 måneders nettoløn.

Frakendelse

	Hashkørsel med et lavt THC-niveau, der overstiger 0,001, men ikke overstiger 0,003 mg THC pr. kg blod **Svarende til kørsel med en promille i blodet i intervallet 0,2 – 0,5**	**Hashkørsel med et mellem THC-niveau, der overstiger 0,003, men ikke overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel i intervallet 0,5 – 1,2 promille**	**Hashkørsel med et højt THC-niveau, der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod** **Svarende til spirituskørsel med over 1,2 i promille**
1. gang	Klip i kørekortet	Betinget frakendelse	3 år ubetinget frakendelse
2. gang	Klip i kørekortet*	3 år ubetinget frakendelse	5 år ubetinget frakendelse
3. gang	Klip i kørekortet og hermed betinget frakendelse **	5 år ubetinget frakendelse	10 år ubetinget frakendelse
4. gang eller senere tilfælde	Klip i kørekortet	10 år ubetinget frakendelse	10 år ubetinget frakendelse

* Hvis forseelsen bliver begået inden for de første tre år efter førstegangserhvervelse af førerret, indtræder et kørselsforbud allerede ved klip nr. 2., jf. § 127.

** Forudsat at de tidsmæssige betingelser er opfyldt, og ingen af klippene er forældede.

BILAG 2

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1 (nulgrænsen) – andre bevidsthedspåvirkende stoffer end THC

	Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1	**Kørsel under skærpende omstændigheder**	**Kørsel i frakendelsestiden**
1. gang	Bøde (en måneds nettoløn)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

* Frihedsstraffen kan blive betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, hvis der ikke tidligere er idømt en betinget dom, som fortsat har gentagelsesvirkning. Der udmåles endvidere en tillægsbøde svarende til en måneds nettoløn.

Der lægges 10 dage til straffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1, i andengangstilfælde og senere tilfælde.

Frakendelse

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 1. (nulgrænsen)	**Frakendelse (svarende til spirituskørsel med en promille på 1,21)**
1. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år

BILAG 3

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 og 4 (receptoverskridelser ved andre euforiserende stoffer og mellem og højt niveau THC)

	Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 og 4 (1)	**Kørsel under skærpende omstændigheder (2)**	**Kørsel i frakendelsestiden (3)**
1. gang	Bøde (½ måneds nettoløn)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel

* Frihedsstraffen kan blive betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, hvis der ikke tidligere er idømt en betinget dom, som fortsat har gentagelsesvirkning. Der udmåles endvidere en tillægsbøde svarende til en måneds nettoløn.

Der lægges 10 dage til straffen for overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 og 4, i andengangstilfælde og senere tilfælde.

For så vidt angår førstegangstilfælde sker der absolut kumulation af bødestraffene, medmindre straffen overstiger to måneders nettoløn.

Frakendelse

Overtrædelse af § 54, stk. 1, nr. 3 og 4 (receptoverskridelser)	**Frakendelse (svarende til spirituskørsel med en promille på 0,51)**
1. gang	Betinget frakendelse*
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år

* Frakendelsen erstattes af et kørselsforbud, hvis den pågældende er førstegangserhverver, jf. færdselslovens § 127.

BILAG 4

Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)

	Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) - uden særdeles skærpende omstændigheder (1)	**Kørsel under skærpende omstændigheder (visse kørselsfejl) (2)**	**Kørsel i frakendelsestiden (3)**
1. gang	Bøde (en måneds nettoløn)	Bøde	Bøde
2. gang	10 dages fængsel *	20 dages fængsel *	20 dages fængsel *
3. gang	20 dages fængsel	30 dages fængsel	30 dages fængsel
4. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
5. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
6. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel
	Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet) - med særdeles skærpende omstændigheder (1)	**Kørsel under skærpende omstændigheder (visse kørselsfejl) (2)**	**Kørsel i frakendelsestiden (3)**
1. gang	20 dages fængsel *	30 dages fængsel*	30 dages fængsel *
2. gang	30 dages fængsel	40 dages fængsel	40 dages fængsel
3. gang	40 dages fængsel	50 dages fængsel	50 dages fængsel
4. gang	50 dages fængsel	60 dages fængsel	60 dages fængsel
5. gang	60 dages fængsel	70 dages fængsel	70 dages fængsel
6. gang	70 dages fængsel	80 dages fængsel	80 dages fængsel

* Frihedsstraffen kan blive betinget med vilkår om samfundstjeneste eller behandling mod narkotikamisbrug, hvis der ikke tidligere er idømt en betinget dom, som fortsat har gentagelsesvirkning. Der udmåles endvidere en tillægsbøde svarende til en måneds nettoløn.

Der lægges 10 dage til straffen for overtrædelse af § 54, stk. 2, i andengangstilfælde og senere tilfælde.

For så vidt angår førstegangstilfælde sker der absolut kumulation af bødestraffene, medmindre straffen overstiger to måneders nettoløn.

Frakendelse

Overtrædelse af § 54, stk. 2 (føreevnekriteriet)	**Uden skærpende omstændigheder**	**Med skærpende omstændigheder**
1. gang	Betinget frakendelse*	Ubetinget frakendelse i 3 år
2. gang	Ubetinget frakendelse i 3 år	Ubetinget frakendelse i 5 år
3. gang	Ubetinget frakendelse i 5 år	Ubetinget frakendelse i 10 år
4. gang eller senere tilfælde	Ubetinget frakendelse i 10 år	Ubetinget frakendelse i 10 år

* Frakendelsen erstattes af et kørselsforbud, hvis den pågældende er førstegangserhverver, jf. færdselslovens § 127.

BILAG 5

AARHUS UNIVERSITET
INSTITUT FOR BIOMEDICIN

SDU

Ændring af rapportering fra de retskemiske afdelinger i sager vedrørende overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1

Formål

Formålet med dette dokument er, at informere om baggrunden for fradraget for analyseusikkerhed i forbindelse med sager efter færdselslovens § 54, stk. 1.

Baggrund

Alle analyseteknikker er behæftet med en usikkerhed. Det vil sige, at måles fx cocain i den samme prøve flere gange, vil målingerne fordele sig omkring det sande indhold af cocain. Nogle af målingerne vil være lidt større end den sande værdi i prøven, mens andre vil være lidt mindre. I tilfældet med § 54, stk. 1 sagerne vil det betyde, at en prøve med et sandt indhold af cocain svarende til bagatelgrænsen, nogle gange vil blive målt til at være større end bagatelgrænsen og andre gange mindre. Derfor skal der tages højde for denne analyseusikkerhed, så risikoen for, at der rapporteres en værdi som uberettiget overskrider bagatelgrænsen, er ubetydelig.

Hvorfor sker ændringen?

Måden at korrigere for analyseusikkerhed ændres, da der ved vedtagelsen af lov nr. 695 af 8. juni 2017 indføres flere grænseværdier (intervalgrænser) for tetrahydrocannabinol (THC) i blod. Ændringen af korrektionen for analyseusikkerhed indføres for alle stoffer omfattet af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 for at skabe størst mulig gennemsigtighed.

Fradragets størrelse og mindsteværdi

Fradragets størrelse er bestemt til 33%. Den er bestemt på baggrund af analyseusikkerheden for analyseteknikken, der anvendes til analyse af euforiserende stoffer i blod. Mindsteværdien beregnes på følgende måde:

Mindsteværdi = målt værdi – 33%

Den målte værdi er gennemsnittet af to målinger.

Faktaboks

Bagatelgrænse: Grænse for hvornår en blodprøve anses for at indeholde et aktivt stof. Bagatelgrænsen for de enkelte euforiserende stoffer er fastsat i bilag 1 i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007. Bagatelgrænsen er for hvert stof fastsat til et niveau, hvor en begyndende virkning af stoffet typisk ses.

Intervalgrænse: udtryk der anvendes, når der i lovgivningen er fastsat flere grænseværdier for det samme stof som for eksempel THC. For THC svarer den laveste intervalgrænse (0,001 mg pr. kg blod) til den tidligere bagatelgrænse.

Grænseværdi: fælles betegnelse for intervalgrænse og bagatelgrænse.

Målt værdi: er gennemsnittet af to målinger af samme blodprøve.

Mindsteværdi: mindsteværdien er beregnet ved et fradrag på 33% af den målte værdi.

AU's dokumentnr.: ED-203.01

Ved at trække 33 pct. fra den målte værdi, vil den fremkomne mindsteværdi være mindre (sikkerhedsniveau 99,8%) end den sande værdi i blodprøven. Dermed vil der ikke kunne opstå en rimelig tvivl om, hvorvidt mindsteværdien ligger over eller under de respektive bagatelgrænser eller intervalgrænser i lovgivningen, da det er den lavest tænkelige værdi, der rapporteres.

Sikkerhedsniveauet svarer til det, der anvendes for alkohol i sager om overtrædelse af færdselslovens § 53, hvor fradragets størrelse dog er mindre, hvilket skyldes, at der anvendes forskellige analyseteknikker til henholdsvis alkohol og euforiserende stoffer.

Hvordan kommer erklæringen til at se ud?

Som noget nyt vil grænseværdien angivet i lovgivningen fremgå af resultatskemaet i erklæringen. Grænseværdien i erklæringen vil enten være den laveste intervalgrænse for THC eller bagatelgrænsen for de øvrige stoffer.

Modtageren af analyseerklæringen kan selv sammenligne den rapporterede mindsteværdi og grænseværdien for at se om denne er overskredet eller ej. De to værdier vil kunne sammenlignes direkte med hinanden. Det er desuden angivet i resultatskemaet i kolonnen "Over". For THC skal svarmodtageren derefter selv afgøre, hvilket interval mindsteværdien falder indenfor. Intervalgrænserne fremgår af lovgivningen.

Alle stoffer, som er målt i blodprøven og som er omfattet af færdselslovens § 54, stk. 1., vil blive rapporteret uanset koncentration.

Eksempel på resultatskema i erklæring

Stofnavn	Mindste-værdi[1]	Grænse – værdi[2]	Enhed	Over
Amfetamin	0,038	0,02	mg/kg	Ja
Cocain	0,0082	0,01	mg/kg	Nej
Tetrahydrocannabinol (THC)	0,0011	0,001	mg/kg	Ja

[1] Mindsteværdien kan lægges til grund for bedømmelsen og er beregnet ved et fradrag på 33% af den målte værdi.

[2] Grænseværdien svarer til bagatelgrænsen eller laveste intervalgrænse, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007.

Hvad er forskellen fra tidligere?

Tidligere foretog de retskemiske afdelinger også et fradrag, men efter et andet princip. I stedet for at trække 33% fra den målte værdi, blev der lagt 50% til bagatelgrænseværdien. Skemaet viser et eksempel på forskellen mellem før og nu.

	Målt værdi (mg/kg)	Grænseværdi (mg/kg)	Rapporteret værdi (mg/kg)	Grænse overskredet
Før	0,0016	0,001+50% = 0,0015	0,0016	Ja
Nu	0,0016	0,001	0,0016-33% = 0,0011	Ja

Det var altså den målte værdi, der blev rapporteret tidligere. Derfor kunne man ikke sammenligne den rapporterede værdi direkte med grænseværdien i lovgivningen, som man kan nu.

Samlet set vil andelen af sager, der overskrider bagatelgrænseværdien eller laveste intervalgrænse for et givent stof, ikke ændre sig.

Kan jeg selv beregne mindsteværdien i gamle sager?

Ja – det kan du. Tag den rapporterede værdi, gang med 0,67 og afrund til to betydende cifre. Derefter kan du sammenligne resultatet med grænseværdien. Eksempel:

Rapporteret værdi (mg/kg)	Korrektion (-33%)	Mindsteværdi (mg/kg)
0,0018	x 0,67 =	0,0012

Spørgsmål

Eventuelle spørgsmål kan rettes til de retskemiske afdelinger i Danmark.

Jørgen Bo Hasselstrøm
Afdeling for Retskemi
Aarhus Universitet
jbha@forensic.au.dk

Dorte Christoffersen
Retskemisk Afdeling
Syddansk Universitet
dchristoffersen@health.sdu.dk

Kristian Linnet
Retskemisk Afdeling
Københavns Universitet
kristian.linnet@sund.ku.dk